

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського МОН України, м. Вінниця прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт у закладах професійної освіти» за спеціальністю 015 Професійні науки 09 травня 2023 року.

Титаренко Віталій Васильович народився 31 травня 1981 року у м. Вінниця.

У 1999 р. закінчив Вище художнє професійно-технічне училище № 5 м. Вінниці, за спеціальністю «Виконавець художньо-оформлювальних робіт; виробник художніх виробів з кераміки та здобув кваліфікацію виконавець художньо-оформлювальних робіт, виготовлювач художніх виробів з кераміки.

У 2004 р. закінчив Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, за спеціальністю «Педагогічна освіта» «Педагогіка і методика середньої освіти. Мова і література (Англійська)» та здобув кваліфікацію вчитель англійської мови і зарубіжної літератури, галузь знань Освіта/ Педагогіка.

З серпня 1999 року по теперішній час – майстер виробничого навчання.

Дисертацію виконано у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського МОН України, м. Вінниця.

Науковий керівник Шевченко Людмила Станіславівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Основні результати дисертації представлено у 31 публікації з них 30 одноосібних, 1 – у співавторстві. До цих публікацій належать 1 методичні

рекомендації для формування фахової компетентності кваліфікованих робітників; 2 посібника для організації та проведення занять курсу графічного дизайну по створенню власних дизайнерських проєктів; 2 публікації у закордонних фахових періодичних виданнях; 4 публікації у фахових виданнях України; 12 опублікованих праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; 9 опублікованих праць, які додатково відображають результати дослідження, у тому числі:

1. Титаренко В. В. Особливості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників художнього профілю у закладах професійної освіти України. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Київ-Вінниця, 2019. Вип. 54. С. 57-62. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2019-54-57-62>.

2. Титаренко В. В. Аналіз закордонного досвіду професійної художньої освіти. Порівняльна професійна педагогіка. 2020. 10(1). С. 85-94. DOI:10.3189/2308-4081/2020-10(1)-10.

3. Титаренко В. В. Використання графічних редакторів у художньо-оформлювальних роботах на виробничій практиці. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Вінниця, 2020. Вип. 58. С.57-66. DOI: 10.31652/2412-1142-2020-58-57-66.

4. Титаренко В. В. Формування цифрової компетентності при роботі з цифровими зображеннями під час професійної підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт. Український психолого-педагогічний науковий збірник. Львів, 2020. 20 (20). С.73-76.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

- Чистякова Людмила Олександрівна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри технологічної та професійної освіти Центральноукраїнського університету імені Володимира Винниченка, зауваження:

1. У першому параграфі першого розділу «Стан професійної підготовки майбутніх виконавців художньо-оформлювальних робіт» потрібно було більш чітко розкрити взаємозалежності між особливостями підготовки майбутніх кваліфікованих робітників та особливістю організації освітнього процесу в

зкладах професійної (професійно-технічної) освіти в контексті інноваційного розвитку освіти України. Це б уможливило органічну узгодженість та взаємозв'язок між сформованістю фахової компетентності майбутніх кваліфікованих робітників та процесами реформування професійної освіти України в умовах євроінтеграції.

2. У цілому дисертантом логічно представлено основні теоретичні і методологічні підходи до формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт (системний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, культурологічний, контекстний, компетентнісний). На жаль, поза увагою залишилися міждисциплінарний та інтегративний підходи, що дало б змогу з наукових позицій більш ґрунтовно репрезентувати процес формування досліджуваного феномену у взаємозв'язку різних навчальних дисциплін та інтегрованих професій у закладах професійної освіти.

3. У дисертаційному дослідженні детально розкрито педагогічну умову «Впровадження комп'ютерної графіки у підготовку майбутніх виконавців художньо-оформлювальних робіт», робота мала б значно вищий рівень теоретичного узагальнення й практичної значущості, за умови більш детального розкриття відповідних форм, методів і засобів та методичних прийомів її реалізації.

4. Оскільки зреалізувати формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт із застосуванням цифрових технологій неможливо без попередньої підготовки викладацького складу, то бажано б було зазначити й особливості підготовки викладачів до роботи у нових умовах організації освітнього процесу.

5. Вважаємо, що приклади послідовності виконання практичних завдань (с. 118–119 – завдання зі створення медіапродукції, с. 127–132 – виконання зразку зовнішньої реклами та інші) варто було винести у додатки.

6. У 3 розділі, в якому представлено результати перевірки ефективності педагогічних умов формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт, бажано представити

результати динаміки якісних показників успішності майбутніх виконавців художньо-оформлювальних робіт у процесі експериментальної роботи.

7. Висновки до розділів мають недостатній узагальнювальний характер, було б варто подати отримані наукові та практичні результати більш концентровано, пов'язавши їх із завданнями дослідження та науковою новизною, зробивши більш детальний акцент на кількісних і якісних показниках та обґрунтувавши їх відповідність. Проте висловлені зауваження не торкаються суті дисертаційного дослідження, вони носять рекомендаційний характер, можуть стати предметом для наукової дискусії і не применшують наукової цінності даної роботи. У роботі зібраний величезний фактологічний матеріал, який є систематизованим, має авторську інтерпретацію і в цілому формує цілісну картину дослідження.

- Загіка Олена Олегівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Університету економіки і підприємництва, зауваження:

1. Схвалюючи наміри дисертанта здійснити дослідження стану професійної підготовки майбутніх виконавців художньо оформлювальних робіт, вважаємо, що у п. 1.1. варто було проаналізувати державні освітні стандарти, які регламентують зміст художньої освіти у системі професійної освіти України, охарактеризувати підходи до формування інформаційної компетентності, очікувані результати щодо володіння прикладними комп'ютерними програмами, навичками графічного дизайну тощо. Виявлені тенденції варто було систематизувати в порівняльній таблиці, що сприяло б кращому сприйняттю та якісно збагатило б зміст дисертації, додатково аргументувало необхідність реалізації педагогічних умов, виокремлених дослідником.

2. Автор на основі аналізу психологічної та педагогічної літератури та практичного досвіду представляє педагогічні умови формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт у закладах професійної освіти як комплекс взаємопов'язаних чинників, що впливають на результативність цього процесу. Це позитивний факт, проте, на нашу думку, варто було б подати спочатку їхню

узагальнену характеристику під час обґрунтування моделі підготовки, а потім вже розкрити кожну з них під час її впровадження, що і було зроблено автором.

3. Розроблений та представлений у п. 2.4 потужний педагогічний інструментарій щодо впровадження комп'ютерної графіки у підготовку майбутніх виконавців художньо-оформлювальних робіт в тексті дисертації представлений фрагментарно. Для більш повного уявлення про розроблену і апробовану методику застосування комп'ютерної графіки та графічного дизайну для художників-оформлювачів доцільно було б його матеріали розмістити на веб ресурсі.

4. Деякі із представлених у роботі таблиць можна було б розмістити в додатках (приміром, таблиця 1.1., таблиця 1.3) оскільки у них подана допоміжна інформація.

5. Ураховуючи актуальність досліджуваної проблеми та потребу сьогоденних викликів, пов'язаних із впровадженням цифрових технологій в професійну діяльність, робота виграла б, якби її автор актуалізував ідеї формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт у контексті розроблення нових стандартів професійної (професійно технічної) освіти на компетентнісній основі, з урахуванням реальних можливості її модернізації та інноваційного розвитку через розробку спецкурсу (програми вибіркової дисципліни) та його впровадження в зміст підготовки майбутніх кваліфікованих робітників споріднених спеціальностей.

- Уманець Володимир Олександрович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. Дещо неповною, на нашу думку, є структура фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт у закладах професійної освіти у контексті представлення їхніх особистісних якостей. Маємо констатувати, що дисертантом недостатньо представлені якості,

пов'язані з аксіологічними та емоційно-вольовими аспектами діяльності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт.

2. Беручи до уваги актуальність дистанційного навчання під час карантинну та воєнного стану, доцільно потужний авторський доробок автора зреалізувати та адаптувати для онлайн навчання в ЗП(ПТ)О.

3. Деякі висновки (особливо до першого та другого розділів) не достатньо конкретизовані, спостерігається дублювання окремих положень.

4. Дослідження містить значну кількість орфографічних та стилістичних помилок, що не впливає на наукове та практичне значення роботи.

У роботі присутні незначні стилістичні та граматичні недоліки.

- Кізім Світлана Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. Варто було більш детально проаналізувати у пункті 2.3. «Формування фахової компетентності засобами цифрових технологій» особливості підготовки майбутніх виконавців художньо-оформлювальних робіт до майбутньої професійної діяльності відповідно до Рамкової програми Європейського Союзу щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя та зробити висновки, які узагальнюють власний педагогічний досвід.

2. Представлений на с.128 алгоритм створення документу у програмі Adobe Photoshop варто винести у додатки як покрокову інструкцію щодо створення та обробки графічних зображень.

3. На нашу думку, робота значно виграла б, якби В.В. Титаренко розкрив можливості онлайн застосунків для виконання художньо-оформлювальних робіт у процесі формування фахової компетентності кваліфікованих робітників з виконання художньо-оформлювальних робіт у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

4. Робота містить також незначні граматичні й мовно-літературні огріхи.

- Гуревич Роман Семенович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, директор ННПППФВК Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, без зауважень.

Результати таємного голосування:

“За” 5 членів ради,

“Проти” 0 членів ради,

недійсних бюлетенів 0.

На підставі результатів таємного голосування спеціалізована вчена рада присуджує Титаренку Віталію Васильовичу ступінь доктора філософії з галузь знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Гуревич Р.С.